

Úmysly mší svatých od 17. do 30. července 2017

P - proboštský kostel Nanebevzetí Panny Marie

K – klášterní kostel sv. Kateřiny

Po 17. 7. P	Za † paní Vlastu a za † pana Otakara	Po 24. 7. P	Na dobrý úmysl
Út 18. 7. K	Za Jindřicha Svobodu a rodinu	Út 25. 7. K	Za † Annu Hlaváčovou
St 19. 7. P	Za rod Hejlů, Buzických, Karasů a Vlasatých	St 26. 7. P	Za spásu duše a věčnou blaženost pro † Jaromíra Černína
Čt 20. 7. K	Na dobrý úmysl	Čt 27. 7. K	Na dobrý úmysl
Pá 21. 7. P	Za rodiče a jejich očekávané děti	Pá 28. 7. P	Za † Zdeňku Markovou, její rodiče a prarodiče
So 22. 7. P	Za † rodinu Brabcovu a Peltanovu	So 29. 7. P	Za rod Hejlů, Buzických, Karasů a Vlasatých
Ne 23. 7.	P: Za farnosti	Ne 30. 7.	P: Za farnosti
15. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	K: Za rodinu Varousovu a Slancovu a duše v očistci	16. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	K: Za † rodiče Žárovy, Fojtovy a P. Bartoloměje Divokého

Ranní mše sv.: Ne 9.30 hodin, Po 7.30 hodin

Večerní mše sv.: Út – Pá 18 hodin, So 17 hodin, Ne 18.00 hodin

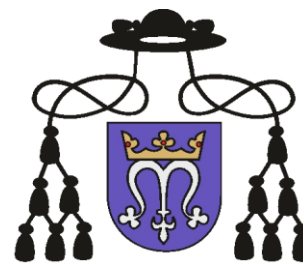
Pro vnitřní potřebu vydává Římskokatolická farnost – proboštsví Jindřichův

Hradec, Kostelní 74/I, 377 01 Jindřichův Hradec ☎ 728 995 603,

mail: prokop.ivo@dicb.cz

Redakce: P. Ivo Prokop, paní Eva Hejdová, pan Ing. Karel Bajer

Uzávěrka příštího čísla je ve středu 26. 7. 2017.

ACTA 10 / 2017

XXII. ročník

PRAEPOSITURAE NOVODOMENSIS

Zpravodaj Římskokatolické farnosti - proboštsví v Jindřichově Hradci

16. července 2017

Karmel

V neděli 16. července, na niž letos připadá památka Panny Marie Karmelské, se můžeme v duchu vydat na pouť do Svaté země, na horu Karmel, abychom se naučili více důvěřovat Bohu a lépe se modlit. Už samo umístění karmelského pohoří jako by nás chtělo ujistit o Boží vlídné ochraně. Pohoří vybíhající do Středomořího moře vytváří totiž veliký a klidný záliv uprostřed bouřlivých vod. Celé pobřeží Svaté země je velice chudé na nějaká přírodní kotviště. Všude jsou nebezpečné mělčiny, ostrá skaliska a na pobřeží útočí prudké vlny. Jen na tomto místě panuje pokoj a lodi mohou bezpečně připlout až ke břehu a skrýt se před bouřemi. Tak je tomu už po mnoho tisíciletí, od časů starých Egyptanů, kteří snad jako první začali využívat zdejší přírodní přístav, nazývaný dnes Haifa. Hora stojící pevně v moři, jako by symbolizovala neotřesitelnou suverenitu Boží, jistotu uprostřed chaosu a vlnobití. Zde tvořil s radostí Hospodin pro dobro lidí a jeho dílo je trvalé.

Jak pomíjivé je naproti tomu dílo lidské, si člověk velice názorně uvědomí, když popojede o kousek dál na jih. Tam se král Herodes Veliký rozhodl karmelský přístav překonat. Chtěl dokázat něco víc než Hospodin. A tak nechal zbudovat přístav Caesareu, kterému nemělo být rovno v celém Středomoří. Nevyčíslitelné náklady stálo spuštění obrovských kamenných kvádrů do moře, aby se vytvořily vlnolamy. Tisíce dělníků pracovaly na akvaduktech, přivádějících do přístavu sladkou vodu ze vzdálených hor. Vysazovaly se parky s fontánami. Stavěla se zde divadla, lázně, hipodrom, nádherné paláce, velkolepé městské hradby. V nehostinné pustině vzniklo nové luxusní město.

Jenže právě odtud pak bezohledně ovládali Svatou zemi římsští prokurátoři, sem přijížděly legie, pustošící Izrael a odtud odplouvaly lodě s Izraelity putujícími do římského otroctví. Přešlo několik málo staletí a vlivem válek i zemětřesení se město změnilo v trosky. Z celého ohromného díla zbylo pár kamenů postupně odkrývaných archeology a přes někdejší vlnolamy se opět valí mořské vody. Všechna ta dřina dělníků a důvtip architektů nestačily na zub času. Nad tím vším dnes ještě dýmají čtyři komíny největší izraelské uhelné elektrárny.

Není snad větší kontrast mezi krásou a trvanlivostí Božího díla a pomíjivostí a křehkostí díla lidského. Z Karmelu nikdy nevládl žádný zpupný panovník či místodržitel, ale odtud pokojně žehnal Hospodin a odtud s láskou přednáší své prosby za nás Panna Maria. Z pramenů na Karmelu prýští hojnost výborné vody, úbočí kromě stinných lesů pokrývají i vinice dávající skvělé silné víno. To, čeho se lidé snažili s tak velkým úsilím a tak nepatrným výsledkem dosáhnout v Caesareji, dal jim zde Pán bez práce a zadarmo. Jen si toho všimnout a přijmout to z jeho ruky pokorně jako dar.

Myslím si, že ten pozoruhodný protiklad mezi Karmelem a Caesareou jako by nás chtěl poučit o celém našem životě a o všem o co v něm usilujeme. To, co dostáváme od Boha, podle jeho vůle a naší přirozenosti, to je trvanlivé, krásné a přináší velkou radost i užitek. To, co si vybudujeme a vyvzdorujeme sami, bez Božího požehnání, to nás stojí spoustu sil a nakonec to nic dobrého nepřinese. Dřina bez odpočinku, vydělávání peněz, planá zábava bez pozvednutí hlavy k nebi, bez modlitby, bez času pro Boha i pro bližní, přináší nakonec jen beznaděj a marnost. Můžeme si vzpomenout na modlitební souboj 450 proroků bůžka Baála s jediným prorokem Hospodinovým – Eliášem. Proroci celý den křičeli, poskakovali, dostali se do běsnivého vytržení, dokonce se sami bodali meči a oštěpy - a nestalo se vůbec nic. Nepřineslo to žádný efekt, zatímco Eliáš se v klidu krátce pomodlil a začaly se dít věci: spadl oheň s nebe a pohltil oběť i kamenný oltář a hlavně skončilo hrozné tříleté sucho a přišel hustý životodárný déšť. Tento příběh se stále znovu a znovu v našich životech opakuje. Pokaždé zjišťujeme, jak účinné je Boží požehnání a jak marné je dělat věci bez víry, naděje a lásky, bez modlitby a soustředěnosti.

Karmel však nebyl jen útočištěm pro lodě hnané bouřemi. Se svými hlubokými lesy, četnými jeskyněmi a hojností vody představoval také skvělou skrýš pro všechny, kdo byli nějak pronásledováni, trpěli útlakem a nespravedlností i těm, kdo se nějak provinili a skrývali se před přísnou spravedlností.

Zde na Karmelu se často obrátili, našli novou naději, změnili své cesty. I my se můžeme se svými slabostmi a obavami utéci k Panně Marii Karmelské, k té, která nás určitě neodmítne s našimi prosbami. Neukáže nám dolů, do vln, do beznaděje, do samoty, ale nahoru, k vrcholku, k nebi, k pokojnému společenství šťastných světců a andělů. Podá nám ruku, hodí záchranné lano - škapulíř, zachytí nás, kdybychom sklouzli a padali.

Věříme-li v Boha a v přímluvu Panny Marie, pak pro nás bude závěr našeho života příplutím do klidného přístavu, zakotvením u pevného břehu, kde jsme doma, výstupem na nejvyšší vrchol, z něž uvidíme vše v novém světle a v nové perspektivě. Vše zlé se stane nepatrným a maličkým, a vše dobré nesmírně zesílí a zmohtní. A my zjistíme, že pro nás Bůh připravil domov mnohem krásnější, než jsme kdy spatřili či pomysleli.

P. Ivo Prokop

Z liturgického kalendáře:

Nedělní cyklus čtení A, feriální čtení cyklus 1, třetí a čtvrtý týden žaltáře v Breviáři

Neděle	16. 7. – 15. v liturgickém mezidobí
Sobota	22. 7. – svátek sv. Marie Magdalény
Neděle	23. 7. – 16. v liturgickém mezidobí
Úterý	25. 7. – svátek sv. Jakuba Staršího, apoštola
Středa	26. 7. – památka sv. Jáchyma a Anny, rodičů Panny Marie
Čtvrtek	27. 7. – památka sv. Gorazda a druhů, moravských žáků sv. Cyrila a Metoděje
Sobota	29. 7. – památka sv. Marty
Neděle	30. 7. – 17. v liturgickém mezidobí

Zprávy a oznámení:

Prosba o ubytování

V neděli 23. července večer by k nám do Hradce měli přijít poutníci, kteří pěšky putují pod vedením otců Pallotínů k Božímu milosrdenství do Slavkovic. Otcové Pallotini prosí o ubytování poutníků na jednu noc v rodinách (z neděle 23. 7. na pondělí 24. 7.) Kdo by měl zájem ujmout se nějakého poutníka, ať se přihlásí u paní Vlasákové (tel.: 776 777 810) a dá jí na sebe kontakt.

Pouť v Roseči

V neděli 30. července slavíme v rosečském kostele pouť ke cti sv. Anny. Poutní mše sv. začne od 11.00 hod. (sobotní mše 29. července proto v Roseči nebude).

Porciunkulový úklid

Chtěli bychom požádat o účast při úklidu a zdobení klášterního kostela sv. Kateřiny před porciunkulovou slavností. Úklid se uskuteční v pondělí 31. července od 14.00 hod. Předem velice děkujeme všem, kdo pomohou.

Slavnost Porciunkule letos oslavíme v neděli 6. 8. Mše sv. budou v klášterním kostele v 8.00 hod. (P. Prokop), v 9.30 hod. (Mons. Habart) a v 11.00 hod. (P. Šika). Svátostné požehnání a zakončení slavnosti je plánováno v 15.00 hod.

Pozvání do „farní kavárničky“

Spolek Hippolyt (www.hippolyt-jh.cz) Vás srdečně zve každou neděli po dopolední mši svaté do „farní kavárničky“ na proboštství.

28. jindřichohradecký probošt P.

František Friedl

(dokončením životopisu)

Ve farním zpravodaji č. 7/2017 jsme v pojednání o panu proboštovi P. Františku Friedlovi skončili tím, že po zřízení Protektorátu Čechy a Morava 16. 3. 1939 a pak v Jindřichově Hradci po nástupu německého vládního komisaře, bylo řádně zvolené městské zastupitelstvo rozpuštěno. Už před tím byla zrušena Lidová strana a tím pan probošt byl vyřazen z dalšího politického života i správy města.

P. Friedl prožil v J. Hradci celou druhou světovou válku.

V době této války to neměl v Jindřichově Hradci vůbec snadné. O tom svědčí např. zpráva františkána P. Ildofense Kadlece ze září 1939, ve které informuje pražský provincialát řádu o zatčení kvardiána P. Ludvíka Spurného 2. 9. 1939 a na samém závěru píše : „...za daných okolností bych nejraději sám odtud odešel, ...neboť poměry zde nyní jsou hrozné. Sám pan probošt není jist a obává se zatčení“. Počátkem října 1939 vyšlo nařízení, že všechny české úřední nápisy na budovách, musí být nahrazeny česko-německými. Toto se samozřejmě týkalo i označení Proboštského úřadu.

Během druhé světové války byly různě omezovány i bohoslužby. Jestliže např. na Slavnost „Božího těla“ býval eucharistický průvod v den slavnosti, to je ve čtvrtek, z proboštského chrámu po hlavním náměstí, kde bylo zastavení u čtyřech oltářů a pak následující neděli průvod z františkánského klášterního kostela po Novém Městě, také se zastaveními u čtyřech oltářů, v roce 1940, 1941 a 1942 byl jen jeden průvod. Ten se uskutečnil v neděli po Božím Těle, kdy byly na hlavním náměstí postaveny dva oltáře, pak průvod přešel Palackého (Panskou) ulicí na „malé“ náměstí, kde byly také dva oltáře a celý obřad byl zakončen v proboštském chrámu. V letech 1943 a 1944 už byl průvod pouze uvnitř proboštského chrámu, se zastaveními u čtyřech oltářů. V roce 1945 se konaly dva eucharistické průvody, jako tomu bývalo před válkou. Na svátek sv. Václava chodívalo odpoledne procesí z proboštského chrámu do kostela sv. Václava. V letech 1943 a 1944 se procesí nekonalo. V těchto letech se nekonal průvod na Květnou neděli okolo proboštského, nebyl venku žádný průvod na Bílou sobotu při obřadu „Vzkříšení“, ani prosebné průvody do polí. Za zmínku stojí i vánoční

„půlnoční“ mše svaté. Ty, kvůli nemožnosti zatemnění oken proboštského chrámu, se v době války nesměly konat. Místo toho v roce 1939, 1940 a 1941 byla na Boží hod v 6,00 tak zvaná pontifikální „jitřní“ mše svatá, v roce 1942 vyšlo povolení papeže konat první vánoční mši svatou na Štědrý den od 16 hodin, což bylo využito v roce 1942. 1943 a 1944 a tyto mše svaté byly také pontifikální. Na Vánoce v roce 1945, ve svobodné vlasti, již byla na Štědrý den opět pontifikální mše svatá ve 24,00 hodin, jako před válkou. Smutná událost se stala 7. 4. 1942. V ten den byly sňaty z věže proboštského chrámu tři zvony, pořízené teprve nedávno, v roce 1929, odvezeny a zničeny pro válečné účely.

Právě v době heydrichiády bylo panu proboštovi telefonicky oznámeno, že má jít až někam do Radouňky (na tzv. Kopeček) zaopatřit někoho umírajícího – žádný takový tam však nebyl. Když opustil proboštsví, do budovy vnikli příslušníci oddílů SS a prohledali farní kancelář i byt probošta. Hledali proti němu nějaké kompromitující materiály – naštěstí nic nenašli, ale když se z Radouňky vrátil, byl podroben výslechu. A to nebyl jediný případ, během doby II. světové války byl vylákan z proboštsví ještě jednou a v době jeho nepřítomnosti zde opět proběhla prohlídka. Němci hledali záminku, jak ho dostat do vězení.

Od vánoc roku 1944 se přestalo na školách vyučovat, zprvu pro nedostatek uhlí, později byly školní budovy zabrány k ubytování německých uprchlíků ze Slezska, v polovině března 1945 zde byly zřízeny polní nemocnice pro raněné německé vojáky. Od března 1945 se žáci občas scházeli v náhradních prostorách. A protože probošt P. Friedl chápal složitost situace s výukou českých dětí, dovolil, aby se vyučovalo i v budově proboštsví.

9. května 1945 byl Jindřichův Hradec osvobozen Rudou armádou. Avšak několik dní před tím, 5. 5., bylo v Panské ulici německými vojáky zastřeleno pět osob. 10. 5. se konal z proboštského chrámu jejich společný pohřeb. Tento smuteční církevní obřad v pontifikáliích vedl probošt P. František Friedl.

Když po válce bylo německé obyvatelstvo odsunuto z obcí přifařených do J. Hradce, noví dosídlenci již nenašli vztah ke své mateřské jindřichohradecké farnosti, ač se o to pan probošt snažil.

Pan probošt P. František Friedl působil v Jindřichově Hradci i v těžkých 50. letech, kdy došlo k pronásledování katolické církve, ke snaze izolovat kněze od věřících, zejména od dětí a mládeže, k omezování výuky náboženství a zákazu jakýchkoliv církevních obřadů mimo kostel, k umlčení biskupa Dr. Hloucha, jeho odstranění z diecéze a nastolení přísného dozoru státu nad církvemi. Když v dubnu 1950 došlo

k násilnému odvezení františkánů z jejich kláštera, vzápětí na to františkánský klášterní kostel sv. Kateřiny přešel pod duchovní i materiální správu proboštsví, s čímž pan probošt měl další starosti, které mu však velmi ulehčil jeho kaplan P. František Kašík, kněz kapucínského řádu. Ten, jako řeholník se jménem Gaudens, nikde nesměl v řádovém hábitu veřejně vystupovat, mohl působit jen jako diecézní kněz. Velkým kladem bylo, že s panem proboštem dobře spolupracoval.

Od roku 1950 až do své smrti působil v kostele i mimo kostel P. František Friedl pod přísným dohledem soudruhů okresních církevních tajemníků, kterých postupně zažil několik a všichni ho nějakým způsobem omezovali a trápili, stejně tak, jako ostatní kněze. Stejně jako za německé nacistické totality, ani za komunistické totality, se nesměly konat venku žádné církevní průvody.

Z ještě předválečné doby je možno v životopisu P. Františka Friedla také připomenout, že měl pěkné přátelství se šlechticem Dr. Antonínem Bořkem Dohalským, metropolitním kanovníkem svatovítským a kancléřem arcibiskupské konsistoře, který zahynul za německé okupace v koncentračním táboře. Tento prelát pražské arcidiecéze, na pozvání probošta Friedla, vedl 29. 10. 1936 slavný pohřeb bývalého poslance a starosty města Jindřichova Hradce Karla Merta z průjezdu radnice do hrobky na hřbitově u sv. Václava. A právě přátelství s tímto pražským církevním hodnostářem, kterého pan probošt rád navštěvoval, bylo také důvodem, proč příslušníci SS (o tom viz výše) konali na proboštsví důkladné domovní prohlídky.

Pan probošt také šetřil peníze na pořízení nových varhan v proboštském chrámu. Měnová reforma v roce 1953 všechny tyto úspory úplně znehodnotila.

1. 4. 1954 obdržel probošt P. Friedl od ordináře diecéze kněžské vyznamenání: examinátor prosynodalis, assesor a rada kapitulní konsistoře. Jak stojí ve jmenovacím dekretu: k 9. květnu 1955 (10.výročí osvobození republiky – toť tehdy důvod k církevnímu povýšení) ho kapitulní vikář P. Antonín Titman jmenoval vikářem venkovního jindřichohradeckého vikariátu. Městským vikářem byl P. Friedl hned, jakmile v roce 1935 přišel do Jindřichova Hradce.

Po odvezení františkánů v roce 1950 měl pak každoročně na Slavnost Porciunkule v klášterním kostele pontifikální mši svatou, už jen jedinou v roce, protože ta směla být pouze v souladu s liturgickými předpisy celebrována s požadovanou asistencí jáhna a podjáhna, tedy dvou kněží oblečených do dalmatik, kteří tyto liturgické služby zastávali, a ti, mimo Porciunkule, nebyli v J.Hradci k dispozici.

19. 7. 1959 oslavil v proboštském chrámu pontifikální mši svatou 50 let svého kněžství. Jenom nerad (z moci úřední) byl ve svých 74 letech k 31. 7. 1959 penzionován. Přes to v začátku srpna 1959, na Slavnost Porciunkule, měl ještě v klášterním kostele sv. Kateřiny svoji poslední pontifikální mši svatou.

Pak v následujících dnech se odstěhoval na trvalý odpočinek do rodného Písku. V Jindřichově Hradci působil celkem 24 let a zažil zde německou nacistickou totalitu i tvrdá 50. léta s totalitou komunistickou.

Byl posledním jindřichohradeckým infulovaným proboštem, který měl právo při slavných bohoslužbách používat pontifikálie (mitru, berlu, atd.). */Po druhém vatikánském koncilu totiž papež Pavel VI. vydal 21.6.1968 papežský dokument (Motu proprio „Pontificalia insignia“), kterým byla všechna tato privilegia zrušena a právo používat pontifikálie bylo zachováno pouze pro biskupy a benedikované opaty./*

V Písku žil na odpočinku P. František Friedl u své sestry a pokud mohl, stále tam vypomáhal v duchovní správě. Dokonce si z Jindřichova Hradce nechal poštou poslat bílou mitru, zřejmě vedl v pontifikáliích pohřeb nějakého kněze či nějakého váženého laika.

Po kratší nemoci zemřel 4. ledna 1961 ve věku 75 let a v 52. roce svého kněžství.

8. ledna 1961, při ohláškách v rámci nedělních bohoslužeb, oznámil P. Josef Kavale, v té době administrátor zdejšího proboštsví, že v Písku zemřel bývalý jindřichohradecký probošt P. Friedl a že pohřeb bude mít 9. ledna 1961. Pohřební obřady začínaly v děkanském kostele v Písku zádušní mši svatou, kterou v pontifikáliích celebrouval probošt katedrální českobudějovické kapituly kanovník P. František Gabriel (v letech 1911-1915 – pak za války polní kurát a 1919-1922 znovu v J. Hradci kaplanem) a pohřeb byl zakončen na topěleckém hřbitově u Písku, kde byl probošt P. František Friedl pochován a očekává slávu vzkříšení. Pohřbu se účastnilo mnoho kněží i laiků, někteří též z Jindřichova Hradce.

Byl to probošt, který to rozhodně neměl v J. Hradci snadné. Kéž ho Bůh řádně odmění za jeho pastoraci.

Zpracováno na základě různých písemností a toho, co mi pan probošt vyprávěl.

Karel Bajer